

## Procesverantwoording

In oktober 2016 is de werving gestart voor het participatieproces voor de samenleving. Op de gemeentelijke website zijn inwoners opgeroepen deel te nemen. Verder zijn uitnodigingen verstuurd naar corporaties, belangenverenigingen, ondernemersverenigingen, onderwijsorganisaties, burgerinitiatieven, de GGD, het waterschap en de omgevingsdienst.

Uiteindelijk bezochten 18 deelnemers de workshop op 15 november 2019. Na een korte plenaire inleiding zijn de deelnemers verdeeld over drie groepen met een eigen gespreksleider. Elke groep heeft daarna de volgende stappen doorlopen:

1. SWOT-analyse: op post-its hebben deelnemers de sterktes, zwaktes, bedreigingen en kansen van het milieu in Voorschoten benoemd;
2. Prioriteren: per element (S, W, O, T) hebben de deelnemers met stickers de inbreng van hun voorkeur gescoord; dit resulteert per groep in een top 5 per element;
3. Doelen en activiteiten inventariseren: groepen hebben op basis van de uitkomsten in de vorige stap zoveel mogelijk doelen en bijbehorende activiteiten voor het nieuwe milieubeleidsplan samengesteld.

Tijdens de plenaire afsluiting hebben de groepen hun resultaten gepresenteerd en zijn de deelnemers bedankt voor hun inbreng.

## Inhoudelijke terugkoppeling

Op de volgende pagina's zijn de resultaten van dit participatieproces in omgekeerde volgorde samengevat: eerst zijn de geïnventariseerde doelen en activiteiten weergegeven (p. 2-3), vervolgens de geprioriteerde SWOT-analyses (p. 4-7).

# Milieubeleidsplan Voorschoten; resultaten participatieworkshop samenleving 15-11-16

## RESULTAAT DOELEN/ACTIVITEITEN

| Groep 1                                                                                                                                                                                                          | Groep 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Groep 3                                                                                                                                                                                                |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <u>COMMITMENT DUURZAAMHEID</u> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Durf te kiezen</li> <li>➤ Lange termijnvisie en –kader, bv. vervangen openbare verlichting</li> <li>➤ Vergroten deskundigheid</li> </ul> | <u>GEMEENTE MOET GOEDE VOORBEELD GEVEN</u> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Elektrische auto's rijden</li> <li>➤ Communicatie</li> <li>➤ Educatie</li> <li>➤ Resultaten inzichtelijk maken/monitoren (bv. afvalscheiding)</li> <li>➤ Baten laten terugvloeien naar burgers</li> <li>➤ Verduurzamen vastgoed</li> <li>➤ Duurzaam inkoopbeleid/hergebruik</li> </ul> | <u>BEHOUD/BESCHERMING GROEN</u> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Herplantplicht</li> <li>➤ Ontstening (operatie steenbreek)</li> <li>➤ Subsidies</li> <li>➤ Heffing versteende tuin</li> </ul> |
| <u>DUIVENVOORDECORRIDOR ALS VOORBEELDPROJECT DUURZAAMHEID</u> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Zo groen mogelijk binnen kaders</li> <li>➤ Zo groot mogelijke biodiversiteit</li> </ul>                   | <u>STIMULEREN MILIEUVRIENDELIJK HANDELEN SAMENLEVING</u> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Subsidie</li> <li>➤ Veilige fietspaden</li> <li>➤ Voorwaarden scheppen</li> <li>➤ Stimuleren</li> <li>➤ Eisen stellen bij nieuwbouw en renovatie (verduurzaming)</li> <li>➤ Energiebesparing</li> <li>➤ Opwekking duurzame energie</li> </ul>                            | <u>BEWUSTWORDING INTERN/EXTERN VERGROTEN</u> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Natuurspeeltuinen</li> <li>➤ Educatie scholen</li> <li>➤ Duurzaamheidsparagraaf gemeente</li> </ul>              |

(vervolg op p. 3)

## Milieubeleidsplan Voorschoten; resultaten participatieworkshop samenleving 15-11-16

| Groep 1                                                                                                                                                                                                                     | Groep 2                                                                                                                                                                                                                                                                          | Groep 3                                                                                                                                                                                                                           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <u>WATERMANAGEMENT MOET VOLDOEN AAN NORMEN IN 2020</u> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Gescheiden rioolstelsel</li> <li>➤ Baggeren</li> <li>➤ Natuurvriendelijke oevers</li> <li>➤ Tegengaan verstening</li> </ul> | <u>INSTANDHOUDING GROENE GEBIEDEN</u> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Zonneweides zijn omkeerbaar, woningen niet</li> <li>➤ Benut locaties in bebouwde kom/herbouw (verdichting)</li> <li>➤ Lange termijndenken</li> <li>➤ Extensieve recreatie wel mogelijk</li> </ul> | <u>KWALITEIT LEEFOMGEVING VERBETEREN</u> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Stiltegebieden</li> <li>➤ Schoon vervoer</li> <li>➤ Laadpalen</li> </ul>                                                                        |
|                                                                                                                                                                                                                             | <u>BIODIVERSITEIT BEWAKEN</u> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Rotondes: adopteren bedrijven</li> <li>➤ Groenvoorziening gemeente</li> </ul>                                                                                                                             | <u>VERLAGEN COLLECTIEVE ENERGIEVERBRUIK</u> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Huisvestingsplan met duurzaamheid erin voor alle publieke gebouwen</li> <li>➤ Subsidies en leningen voor energievriendelijk maken</li> </ul> |
|                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <u>ROL GEMEENTE VERSTERKEN</u> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Voorbeeldfunctie: laten zien wat je doet als gemeente</li> <li>➤ Milieuloket</li> <li>➤ Toolboxen (informatie): fte voor beschikbaar stellen</li> </ul>   |

### Analyse doelen/activiteiten:

De meest terugkerende doelen/thema's waren:

- Behoud/bescherming groen
- Versterken voorbeeldfunctie gemeente
- Stimuleren bewustwording/duurzaamheid

# Milieubeleidsplan Voorschoten; resultaten participatieworkshop samenleving 15-11-16

## RESULTAAT SWOT- ANALYSE GROEP 3

|                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                              |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <u>Sterktes</u><br><br>1. Veel groen (12)<br>2. Bereikbaarheid (5)<br>3. Grondstoffen scheiden (4)<br>4. Natuur- en milieueducatie (3)<br>5. Participatie (1)<br><br>25/30               | <u>Zwaktes</u><br><br>1. Passieve rol gemeente (8)<br>2. Onduidelijk beleid gemeente (7)<br>3. Interne rol gemeente > voorbeeldfunctie (5)<br>4. Kwaliteit leefomgeving (4)<br>5. Zwerfvuil (2)<br><br>26/30 |
| <u>Kansen</u><br><br>1a. Vergroten bewustwording (7)<br>1b. Gemeente kan leren van anderen (7)<br>3. Ontstenen (4)<br>4a. Middelen (3)<br>4b. Benut mogelijkheden groen (3)<br><br>24/30 | <u>Bedreigingen</u><br><br>1. Bedreiging groen (11)<br>2. Rol gemeente (6)<br>3. Avalex (5)<br>4a. Comfort (3)<br>4b. Stijgende grondwaterspiegel (3)<br><br>28/30                                           |

Toelichting:

Tussen haakjes is het aantal stemmen vermeld. Linksonder in een kwadrant is het aantal uitgebrachte stemmen voor deze top 5 vermeld. Per kwadrant konden per groep 30 stemmen worden uitgebracht (5 per deelnemer).

# Milieubeleidsplan Voorschoten; resultaten participatieworkshop samenleving 15-11-16

## RESULTAAT SWOT- ANALYSE GROEP 2

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                       |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <u>Sterktes</u><br><br>1. Groen (9)<br>2. Natuur- en milieueducatie (7)<br>3. Milieubewustzijn bevolking (5)<br>4. Goede bereikbaarheid openbaar vervoer (4)<br>5. Fijne werkomgeving (3)<br><br>28/30                                                                                                       | <u>Zwaktes</u><br><br>1. Communicatie gemeente (11)<br>2. Voorbeeldfunctie gemeente (9)<br>3a. Slecht doordachte eisen nieuwbouw (3)<br>3b. Jeugd te weinig betrokken bij milieueducatie (3)<br>5. CO <sub>2</sub> -emissie traverse (2)<br><br>28/30 |
| <u>Kansen</u><br><br>1a. Gemeente stimuleert bedrijven/inwoners (subsidies e.d.) (5)<br>1b. Ontkoppeling regenwater/ontstening (5)<br>1c. Stimuleren van afvalscheiding (5)<br>4a. Duurzaam vervoer stimuleren (4)<br>4b. Gemeentelijk apparaat kan meer aan natuur- en milieueducatie doen (4)<br><br>23/30 | <u>Bedreigingen</u><br><br>1. Aantasting groene gebieden door bebouwing (16)<br>2. Gebrekkige samenwerking en communicatie gemeente (7)<br>3. Klimaatverandering (3)<br><br>26/30                                                                     |

## RESULTAAT SWOT- ANALYSE GROEP 1

|                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <u>Sterktes</u><br><br>1. Goed openbaar vervoer (7)<br>2. Groene woonomgeving + sociale veiligheid (6)<br>3. Nu nog open Duivenvoordecorridor (4)<br>4a. Positieve insteek (2)<br>4b. Geografische ligging (2)<br>4c. Aangepaste verlichting fietspad (2)<br><br>23/30 | <u>Zwaktes</u><br><br>1. Meer burgerinitiatief/bestuurlijke chaos (10)<br>2. Verkeersdoorstroming (5)<br>3a. Verstening (gemeente + particulier) (3)<br>3b. Waterkwaliteit: vissterfte (3)<br>5 Wijze van invulling groen: biodiversiteit (2)<br><br>23/30                                 |
| <u>Kansen</u><br><br>1. Tegeltax (5)<br>2. Lokale duurzame energiecoöperatie (4)<br>3a Omgekeerd inzamelen (3)<br>3b Duurzaam bouwen (3)<br>3c Groene daken/rooftoprevolution (3)<br><br>18/30                                                                         | <u>Bedreigingen</u><br><br>1. Gebrek aan deskundigheid/capaciteit gemeente (8)<br>2. Weerstand gemeente en burger (6)<br>3a Volbouwen Duivenvoordecorridor (3)<br>3b Niet adequate besteding duurzaamheidsreserve (3)<br>4a Korte termijn denken (2)<br>4b Te weinig geld (2)<br><br>24/30 |

### Analyse SWOT's:

Het groene karakter van Voorschoten scoorde het hoogst bij de genoemde sterktes, gevolgd door een goede bereikbaarheid (OV) en natuur- en milieueducatie. Het is daarom niet verrassend dat aantasting van het groen als de grootste bedreiging werd ervaren, gevolgd door de rol die de gemeente vervult (o.a. gebrek aan deskundigheid, weerstand en gebrekkige samenwerking/communicatie).

De rol van de gemeente scoorde het hoogst bij zwaktes en is daarmee een duidelijk verbeterpunt. Bij de kansen zijn diverse suggesties genoemd om deze rol te versterken: de gemeente kan bijdragen aan bewustwording, duurzaam gedrag van bedrijven/inwoners stimuleren en leren van anderen. Bij de kansen scoorde verder ontstening/tegeltax/ontkoppeling regenwater hoog.

Opmerkelijk is dat in groep 2 natuur- en milieueducatie (NME) en milieubewustzijn van de bevolking scoorden als sterkte, terwijl deze groep tegelijkertijd vond dat de gemeente meer aan NME kan doen. Een deelnemer in deze groep zag milieueducatie als een kans, 'maar niet per sé op scholen'. In zoverre ligt dit in het verlengde van de behoefte aan een stimulerende, faciliterende gemeente.